

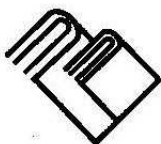
اهمیت شناسایی «زمان» و «مکان» در انعقاد قراردادهای غیر حضوری

پدیدآوران:

کامل حمید

مهندس امینی

چاپ نخست - بهار ۱۳۹۹

سروشنامه	: حمید، کامل، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: اهمیت شناسایی "زمان" و "مکان" در انعقاد قراردادهای غیر حضوری / پدیدآوران
مشخصات نشر	: کامل حمید، محسن امینی.
مشخصات ظاهری	: اهواز: کتابکده آرشید، ۱۳۹۹.
شابک	: ۱۷۶ ص.
وضعیت فهرست نویسی	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۵۵۱-۸ :
یادداشت	: فیبا
موضوع	: کتابنامه: ص. ۱۶۱.
موضوع	: قراردادهای الکترونیکی
موضوع	: Electronic contracts :
موضوع	: قراردادهای الکترونیکی -- ایران
موضوع	: Electronic contracts -- Iran :
شنا، افزه	: امینی، محسن، ۱۳۶۳-
رده بندی کنگره	: ۸۶۹KMH :
رده بندی دیویی	: ۵۵۰۲۰۲۸۵/۳۴۶ .
شماره کتابشناسی مو	: ۶۱۲۰۱۱

اهمیت شناسایی «زمان» و «مکان» در انعقاد قراردادهای غیر حضوری

نویسنده: کامل حمید، محسن امینی

ناشر: کتابکده آرشید

نوبت چاپ: اول ۹۹

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۸۵۵۱-۸

مرکز نشر و پخش: اهواز-امانیه- خیابان سقراط غربی- کوچه خاکسار- پلاک ۱۲۰

تلفن تماس: ۰۶۱-۳۳۸۳۸۲۸۳-۰۶۱-۴۹۴۶۸-۰۹۱۶۳۰۴۹۴۶۸

نشانی اینترنتی: www.ketabr.ir

پست الکترونیکی: ketabkadehr.pub@gmail.com

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
آغاز سخن	۱۱
دیباچه	۱۷
فصل اول: کلیات و مبانی حقوقی انعقاد قراردادهای غیر حضوری	
مبحث اول: تشکیل قراردادهای غیر حضوری	۲۷
گفتار اول: روش انعقاد قرارداد با اینترنت	۲۷
بند اول: نامه الکترونیکی	۲۷
بند دوم: انعقاد از طریق صفحه وب	۲۸
بند سوم: انعقاد از طریق اتاق گفتگو	۲۹
گفتار دوم: شرایط اساسی معامله در قراردادهای غیر حضوری	۳۰
بند اول: نحوه احراز قصد طرفین در انعقاد قراردادهای اینترنتی	۳۱
بند دوم: نحوه احراز اهلیت طرفین	۳۴
بند سوم: انواع موضوع معامله در قراردادهای غیر حضوری	۳۶
بند چهارم: نحوه احراز مشروعیت قراردادهای غیر حضوری	۳۸
گفتار سوم: سامانه پیام خودکار	۴۰
بند اول: تعریف سامانه پیام خودکار	۴۰
بند دوم: ماهیت سامانه پیام خودکار	۴۲
بند سوم: سامانه پیام خودکار در حقوق ایران	۴۳
مبحث دوم: آثار قراردادهای غیر حضوری	۴۴
گفتار اول: حقوق طرفین در قراردادهای غیر حضوری	۴۵

گفتار دوم: تعهدات طرفین در قراردادهای غیر حضوری	۴۷
گفتار سوم: مسئولیت طرفین در قراردادهای غیر حضوری	۴۸
مبحث سوم: معنا و مفهوم داده پیام	۴۸
گفتار اول: اعتبار داده پیام در ایجاد ماهیت حقوقی	۴۹
گفتار دوم: انواع بهره گیری از داده پیام	۵۱
بند اول: انتقال صرف اطلاعات از طریق داده پیام	۵۱
بند دوم: انتقال اطلاعیه‌های یکجانبه	۵۱
بند سوم: داده پیام‌های تشکیل قرارداد	۵۲
گفتار سوم: اعلام اراده طرفین از طریق داده پیام	۵۲
بند اول: انعقاد قرارداد از طریق پست الکترونیکی و اتاق گفتگو	۵۳
بند دوم: انعقاد قرارداد از طریق وبسایت	۵۴
گفتار چهارم: ایجاب و قبول از طریق داده پیام	۵۵
مبحث چهارم: مصادیق عقود غیر حضوری و نحوه شناسایی مکان وقوع آن‌ها	۵۹
گفتار اول: مصادیق قرارداد غیر حضوری و نحوه اعلام اراده در آن‌ها	۵۹
بند اول: عقد از راه تلفن	۵۹
بند دوم: عقد از راه فکس (دورنگار)	۶۱
بند سوم: عقد از راه مکاتبه	۶۲
گفتار دوم: سیستم‌های تشخیص مکان و زمان تشکیل عقد	۷۲
بند اول: نظریات مطرح گردیده در خصوص زمان عقد	۷۳
الف: نظریه اعلام	۷۴
ب: نظریه اطلاع	۷۵
پ: نظریه ارسال	۷۶
ت: نظریه وصول	۷۷

بند دوم: نظریه مورد پذیرش	۷۹
مبحث پنجم: نحوه اعمال اختیارات و انصراف از عقود غیر حضوری	۸۸
گفتار اول: اختیارات	۸۹
بند اول: اختیار مجلس	۹۸
الف: مفهوم اختیار مجلس	۹۹
ب: نظرات مطروحه در خصوص اختیار مجلس	۱۰۰
۱- معامله در یک مکان، رو به روی هم	۱۰۲
۲- معامله به وسیله نامه (اعم از نامه کاغذی یا الکترونیکی)	۱۰۲
۳- معامله از طریق تلفن	۱۰۳
۴- معامله از طریق اینترنت	۱۰۳
پ: قراردادهای اینترنتی غیر فوری و همراه با تأخیر	۱۰۴
ت: مبدأ اختیار مجلس در بیع الکترونیکی	۱۰۴
بند دوم: سایر اختیارات	۱۰۵
گفتار دوم: حق انصراف (فسخ) در قرارداد های غیر حضوری	۱۰۸

فصل دوم: تعیین زمان و مکان در قراردادهای غیر حضوری

مبحث اول: تعیین زمان و مکان تشکیل قرارداد به طور کلی	۱۱۸
گفتار اول: در صورت وجود توافق طرفین	۱۱۹
گفتار دوم: فقدان توافق میان طرفین	۱۲۰
مبحث دوم: اهمیت تشخیص زمان و مکان وقوع عقد	۱۲۱
گفتار اول: زمان عقد	۱۲۲
گفتار دوم: مکان عقد	۱۲۴
بند اول: سطح ملی	۱۲۵
بند دوم: سطح بین المللی	۱۲۶

مبحث سوم: زمان تشکیل قراردادهای الکترونیکی	۱۲۷
گفتار اول: قاعده ارسال	۱۲۸
گفتار دوم: اعمال قاعده ارسال و وصول از طریق ابزارهای الکترونیکی	۱۳۲
گفتار سوم: تعیین زمان تحقق ارسال و وصول قبول از دیدگاه قانون تجارت الکترونیکی	۱۳۶
مبحث چهارم: مکان تشکیل قراردادهای الکترونیکی	۱۴۴
گفتار اول: مکان ارسال و دریافت داده پیام و ارتباط الکترونیکی	۱۴۶
بند اول: مکان ارسال داده پیام و ارتباط الکترونیکی	۱۴۶
بند دوم: مکان دریافت داده پیام و ارتباط الکترونیکی	۱۴۹
گفتار دوم: دریافت	۱۵۰
مبحث پنجم: آثار تعیین زمان و مکان انعقاد قرارداد	۱۵۳
گفتار اول: آثار تعیین زمان انعقاد قرارداد	۱۵۳
گفتار دوم: آثار تعیین مکان انعقاد قرارداد	۱۵۵
گفتار سوم: تعیین زمان و مکان انعقاد قراردادهای الکترونیکی	۱۵۶
فرجام سخن	۱۵۹
فهرست منابع	۱۶۵

آغاز سخن:

امروزه بیشتر معاملات رایج بین مردم و بازرگانان، با معاملات تلفنی و یا با استفاده از دستگاه‌های فاکس و اینترنت صورت می‌گیرد که مورد اخیر بیشتر در بین کارخانجات و عرضه‌کنندگان محصولات آن رایج است و با رواج تلفن‌های همراه، این نوع معاملات گسترش بیشتری نیز یافته است.

از سوی دیگر، شبکه وب که امروزه تحت عنوان اینترنت یا فضای سایبری شناخته می‌شود، فضایی مجازی است که هزاران سایت یا پایگاه اطلاعاتی را به یکدیگر مرتبط ساخته است به گونه‌ای که انجام بسیاری از امور از قبیل دانلود، ارسال پیام، مطالعه آگاهی از انواع اخبار و اطلاعات و غیره در این فضا صورت می‌گیرد.

در واقع، وجود چنین فضایی در کنار سایر ابزارهای پیشرفته موجب شده که زمان و مکان فشرده شده و دنیای مکتونی به دنیای جهانی مبدل گردد. در مورد نقش قصد و رضا در تعیین زمان و مکان انعقاد معاملات باید گفت قراردادهای از یک نظر به دو دسته تقسیم می‌شوند: قراردادهای حضوری و غیرحضوری.

در مورد زمان و مکان انعقاد قراردادها در مورد عقود و تراضی‌های دسته اول با مشکلی مواجه نیستیم و رکن ایجادکننده قرارداد، قبول است و جایی که قبول گفته می‌شود، مکان قبول و زمان گفتن قبول نیز زمان انعقاد قرارداد است. مشکل، تعیین زمان و مکان انعقاد قرارداد در عقود غیرحضوری (جایی که طرفین در مجلس عقد حاضر نیستند)، بیشتر نمود پیدا می‌کند (در این خصوص، در مطالب بعدی بیشتر سخن خواهیم گفت).